

Paradoximul, o direcție de gândire și creație

Ștefan Vlăduțescu

Florentin Smarandache este întemeietorul paradoxismului. Întâi de toate, este un matematician cu o reputație excepțională, are șiruri de numere care-i poartă numele, este fondatorul unei geometrii neeuclidiene, este conducător de doctorat în mai multe universități ale lumii: S.U.A., Australia, Indonezia, China etc. Domnia-sa este, pe de altă parte, și poet, prozator, dramaturg.

Curentul literar cu fundamente logico-paradoxiste pe care l-a inițiat în anii 1980 a căpătat cu timpul din ce în ce mai mulți adepți. Aceștia s-au adunat în jurul magistrului care i-a tratat cu delicatețe și eleganță, invitându-i în casa paradoxismului. Pe lângă Florentin Smarandache s-au strâns mulți admiratori și discipoli, cultivați și valoroși. Astfel, paradoxismul s-a întărit spiritual și calitativ. El reprezintă astăzi o direcție de gândire și de creație pentru oameni de o deosebită altitudine intelectual-literară de pe cinci continente.

Deviza fundamentală paradoxistă “totul este posibil, chiar și imposibilul” are paradoxul ei: timpul posibilului nu este timpul imposibilului. Cu alte cuvinte, gândul, ideea, logosul, spiritualitatea, oricât de înalte, nu pot ține în loc timpul. Trecerea vremii a făcut ca paradoxismul să se nască, să se ridice, să se consolideze și să se maturizeze. Odată cu maturizarea, s-au produs trei fenomene. Mai întâi, paradoxismul a ajuns la cea de-a doua generație. El are deja o istorie: istoria paradoxismului. Apoi, conexă istoriei și în

paralel cu aceasta, s-a creat o tradiție și s-a impus un nucleu de personalități. În al treilea rând, paradoxismul a devenit clasic, în sensul lui T. S. Eliot: un lucru ajuns la maturitate deplină este clasic.

Personalitatea dominantă a rămas Florentin Smarandache. Efervescența paradoxistă este dată de interesul și angajarea creatorilor în a gândi și a scrie paradoxist.

Totodată, un indiciu al efervescenței și vigorii curentului îl reprezintă antologiile scrierilor paradoxiste. În total sunt 8 antologii, ele au văzut lumina tiparului în 15 ani. Un indicator de forță rezultă din constatarea că în ultimii 3 ani (2011, 2012, 2013) s-au publicat 3 antologii: antologia 6, antologia 7 și antologia 8.

Cartea “Florentin Smarandache (2013). (Ed.), Eighth International Anthology on Paradoxism. Oradea: Editura Duran’s” se bucură de un succes deosebit. I aparține lui Marco Mit. *Layout & Design* sunt asigurate de Octavian Blaga. Doi dintre referenți sunt scriitorii Gheorghe Niculescu și Elena Adriana Răducan.

Scriitorii antologați sunt: F. Smarandache (cu scrieri traduse în germană – de Bernd Hutschenreuther, în albaneză de Dritan Kardhashi, în greacă de Denis Koulentianos, în sârbo-croată de Ioan Baba și în rusă de Adolf P. Shvedchikov), Greg Hall (U.S.A.), Ioan Marinescu-Puiu (România), Timothy A. Boling (U.S.A.), Billie Louise Jones (U.S.A.), Holly Day (U.S.A.), Ion Segărceanu (Canada), Mary Ellen Walsh (U.S.A.), Liviu-Florian Jianu (România), Peter Specker (U.S.A.), Mircea Șelariu (România), Frederick Davis (U.S.A.), Arnold Skemer (U.S.A.), Elisabeta Kocsik (România), Kyle Reveral (U.S.A.), Eric

Pierzchala (U.S.A.), Wm Meyer (U.S.A.), Tom Deicker (U.S.A.), Brian C. Felder (U.S.A.), William L. Bingham (U.S.A.), Asher Tamir (Canada), C. J. Thomas (U.S.A.), Lenny Emmanuel (U.S.A.), Cristopher E. Ellington (U.S.A.), David J. Nielsen (U.S.A.), Constantin Frosin (România), Roger Sedarat (U.S.A.), Mircea Monu (România), Alexandru Surdescu (România), Eugen Evu (România), Tom Gundersen (U.S.A.), Gh. Niculescu (România), B. Venkateswara Rao (India), Victor Păun (România), Adrian Botez (România), Nicolae Nistoroiu (România), Ivan Frimmel (South Africa).

Cartea are fragmente în 8 limbi: engleză, germană, albaneză, greacă, sârbo-croată, rusă, română și franceză.

Dacă tot vorbeam anterior despre timp, iată o strofă dintr-o splendidă poezie a lui Greg Hall (U.S.A.) despre timp: "If a self-causing cause/ Must continuously precede itself / Then there can be no origin / To an infinite time line. / Which suggests that / Time does not yet exist. / The Origine of Infinite Time is... / Not Yet" ("Infinite Regress").

O excelentă proză paradoxistă scriu Ioan Marinescu-Puiu, Timothy A. Boling, Liviu-Florian Jianu, Asher Tamir, David J. Nilsen și Eugen Evu. Un valoros teatru paradoxist întâlnim la Tom Gundersen. Spicuim din distihurile inteligente ale lui B. Venkateswara Rao: "Communication : To make something Known / To the one who deserves it", "Philosophy: Aerial view / Of any subject", "Nature: Evolves / Exclusive of egoism".

Victor Păun scrie original și ne amintește de moroiul lui Marin Sorescu: "- Ce mai faci, Ioane ?... N-ai mai dat nici un semn de viață. / - D'apăi, în ultima vreme nici n-am mai trăit".

Cu mult talent, Adrian Botez valorifică sonoritățile limbii române: “un șontâc de soare spârc / călărește-un cocostârc / și-aburește peste smârc”. Un raționament paradoxist de mare finețe arată Nicolae Nistoriu: “pe planeta întoarsă, / ploaia cădea din pământ spre cer, / copacii înfrunzeau în solul pufos, / întinzând rădăcini”.

Ivan Frimmel aduce o contribuție însemnată la consolidarea filosofică a paradoxismului, prin eseul filosofic “Metaphysical Paradoxism”. Tom Deicker exploatează paradoxist asocierea cuvintelor; ia în joacă slovele, le dirijează cu mare iscusință și obține efecte de sens admirabile: “Come out and play with words: His Story /is/ History”. Mary Ellen Walsh introduce o altă perspectivă paradoxistă asupra lumii: nu mai este o joacă, ci este locul unor “brocken pieces”. Curtis Cook Jr. mizează pe o excepțională experiență a oximoronului, a punerii în contract a contrariilor: “Ice is hot as fire dripping on the floor”. Ion Segărceanu crede inteligent că am putea “să dăm la spălat zilele murdare”.

În două fraze, antologia este de o valoare literară și intelectuală deosebită. Se dovedește că a fi paradoxist înseamnă a te situa în limita superioară a gândirii și pe o ridicată altitudine a spiritualității și, apoi, a găsi formula literară de a-ți exprima potrivit gândirea. Paradoxistul face un paradox și din negăsirea expresiei adecvate pentru gândul sau paradoxist. Acesta este destinul literaturii, să caute mereu expresivitatea. Nu spunea oare, Mihai Eminescu “unde vei găsi cuvântul să exprime adevărul?” Nu era fundamentală în poetica explicită a lui Tudor Arghezi căutarea “cuvintelor potrivite?”